

Mākam māsham hpe amānoi nga ai lam

Htina chyumdaw:- 2Tm. 4:7, 1Tm. 1:19, 3:9, 4:1, 6:12, 1Ht. 3:2, Yud. 3.

I. Ga shāka ningnan chyum laika hta mākam māsham gaw shinggan daw hte seng ai hte kāta daw hte seng ai lāhkawng yan rai nga ai.

- A. Shinggan daw mākam māsham gaw—anhtē mākam māsham a kāta daw hkrak hkrak rai nga ai lam hpe mādi mādun nna, dai gaw anhtē kamsham ai lam ni hpe mādi mādun ai. Ndai shinggan daw mākam māsham gaw Kārai Kāsang a ga shāka ningnan yaw māsing a lam ni lawm nga ai-Ehp. 4:13, 2Tm. 4:7.
1. Ehp. 4:13 hta mākam māsham gaw kam sham hkap la ai arawn alai hku nna kamsham ai nre sha, shinggan daw kamsham ai lam rai nga ai.
  2. Shinggan daw mākam māsham a daw ni gaw anhtē a hkye hkrang la ai lam hte mātut mähkai ai lam ni sha rai nga ai. Māga mi hku nna, Hkristu a mārāi hkum hte bungli a mātut mähkai ai lam ni sha rai nga ai-Yhn. 3:16, 1:18, 1Yhn. 4:9.
- B. Kāta daw hkrak hkrak re ai mākam māsham gaw anhtē a kamsham hkap la ai arawn alai hte seng nga ai-Yhn. 3:15-16.
1. Ndai tsun māyu ai lam hku nga yang Mādu Kārai hta kamsham ai lam ngu ai gaw Mādu hta kamsham hkap la ai lam rai nga ai.
  2. Hkristu hta jet ai kamsham lam ni mahkra gaw Hkristu hte mātut mähkai ai mākam māsham lam hte lāngai sha rai nga ai.
- C. Htesaloni laika lāngai 3:2 hta rawng ai mākam māsham gaw kāja 5, 6 hte 10 hta mādun da ai hte mären chyoi pra ai ni a kamsham hkap la ai hpe mādi mādun ai. Kāta daw hkrak hkrak rai nga ai sha n-ga, Timoti laika lāngai 3:9, 4:1 hte Timoti laika lāhkawng 4:7 hta mādun da ai hte mären anhtē kamsham hkap la ai lam hpe mādi mādun ai shinggan daw hkrak hkrak rai nga ai lam mung rai nga ai.
1. Mākam māsham a ndai hkrang lāhkawng gaw shāda da shang lawm nga ai.
  2. Anhtē a kamsham hkap la ai lam (kāta daw hkrak hkrak re lam) gaw anhtē kam sham hkap la ai lam ni hta na rai nna, anhtē kamsham hkap la ai lam ni (shinggan daw kamsham ai lam) hta rai nga ai.

II. “Mākam māsham hpe amānoi nga ai”—kāji 7.

- A. Ndai shāra hta rawng ai mākam māsham gaw shinggan daw hkra hkrak re lam rai nga ai.
- B. Ndai chyum daw hta rawng ai mākam māsham ngu ai ga si gaw anhtē Hkristu hpe kamsham hkap la ai, Mādu a mārāi hkum hte Mādu a hkrang shaw la ai bungli hpe anhtē kamsham ai a ahkyak mādung hku nna la lang ai hpe mādi mādun ai-1Tm. 1:19, Gal. 1:23.
- C. Mākam māsham hpe amānoi ai lam gaw Kārai Kāsang a ga shāka ningnan yaw māsing mahkra hta amānoi nga ai—Kārai Kāsang a dan leng ai lam hte Kārai Kāsang a sunghtum ai lam hku nna Hkristu hte Hkristu hkumhkrang hte Hkristu a sunghtum ai lam hku nna, Hpung hte seng ai mākam māsham hta amānoi nga ai lam rai nga ai-1Tm. 1:4.

III. 1Tm. 6:12a hta “mākam māsham hte seng ai mai kāja ai gāsāt gāla ai hpe a gāsāt nga u” ngu tsun da ai.

- A. Mākam māsham a mātu gāsāt gāla lam gaw Kārai Kāsang a ga shāka ningnan yaw māsing a mātu gāsāt ai lam hpe tsun māyu ai.
- B. Mākam māsham a kāja ai gāsāt gāla lam hpe gāsāt ai lam gaw Kārai Kāsang a ga shāka ningnan yaw māsing hte mären hpring tsup ai kābu gāra shiga a shang lawm ai lam ni a mātu hpe gāsāt ai lam rai nga ai-Ehp. 1:9-10, 1Tm. 1:4.
- C. Shai ai shārin achyin lam ni a mājaw Hpung gaw hkrat sum hten bya wa sai rai nna, mākam māsham kaw na yit shai mat wa sai rai nga ai-kāji 3.
- D. Pawlu gaw Timoti hpe mākam māsham kaw na yit shai mat ai lam hpe ning hkap gāsāt na mātu, mākam māsham a kāja ai gāsāt gāla lam hpe gāsāt na mātu shādut n-gun jaw wu ai-6:12a.

IV. 1Tm. 6:12b hta Pawlu mātut nna “htani htana asak hpe māgra noi nga u, dai hta nang hpe shāga la nna, sakse law law ni a man e mai kāja ai sakse nang hkam ya nit dai” ngu tsun ai.

- A. Hkristan asak hkrung lam hta mākam māsham a kāja ai gāsāt gāla lam hpe gāsāt na mātu anhtē gaw ndai asak—htani htana asak, Kārai hte seng ai asak hpe māgra jum nna—tinang a shinggyim asak hta nmai kamhpa ai-kāji. 12b.

- B. Anhtē gaw mākam māsham a kāja ai gāsāt gāla lam hpe gāsāt ai lam gaw shinggan daw hte seng ai lam sha n-ga, htani htana asak hte seng ai māgra jum da ai a mārang e kāta daw hkrak hkrak rai gāsāt ai lam mung rai nga ai-kāji. 12b.
- C. Anhtē gaw htani htana asak hpe māgra jum da ra ai. Dai h pang anhtē gaw kāja ai gāsāt gāla lam hpe gāsāt na mātu dangdi lu na rai nga ai-kāji 12.

V. Jaw kāja htap htuk ai Hkristan asak hkrung lam hta Kārai Kāsang a yaw māsing hta nga nga ai Kārai hte seng ai sutsu lam ni hta shang lawm kånawn mązum na mātu mākam māsham hpe amānoi nga ai-1:19, 3:9, 4:1, Tit. 1:4, Yud. 1, 3.

- A. Kārai Kāsang a yaw māsing gaw mākam māsham hta nga ai lam, dai gaw kamsham ai lam a shing wang hte dat mābyin hta nnan h pang nna, rawt jat wa ai lam rai nga ai-1Tm. 1:4.
- B. Mādu a lāta la hkrum ai ni a kāta de shi hkum nan hpe kārān kächyan na mātu rai nga ai Kārai Kāsang a yaw māsing gaw shinggyim rudi shingwang hta nga ai lam nre ai zawn, hpaji a bungli hta nga ai lam mung nrai nga ai. Hkristu hta kamsham ai a mārang e, ningnan shāngai ai kaw nna, hpan da lam nnan a wēnyī hte seng ai shingwang hta nga nga ai lam rai nga ai-2Ko. 5:17, Gal. 3:23-26.
- C. Mākam māsham a mārang e, anhtē gaw Mādu a kāsāha ni tai na mātu, Kārai Kāsang hta ningnan shāngai hkrum lu nna, Mādu hpe dan leng na mātu Mādu a asak hte mābyin māsa hpe la lang ga ai-Yhn. 1:12, 13.
  1. Mākam māsham a mārang e anhtē gaw hkumhkrang a daw shan ni byin wa na mātu Hkristu kāta de tawn da hkrum nna, Mādu a dan leng ai lam a mātu, Mādu byin wa ai lam mahkra hpe kārān ga ai-Rom. 12:4-5.
  2. Ndai lam gaw Kārai Kāsang a yaw shāda lam rai nna, dai hpe Kārai Kāsang a ga shāka ningnan yaw māsing hte mären kamsham ai lam hta gunhpai ai rai nga ai.

VI. Anhtē gaw san seng ai htauli htaula myit hta mākam māsham a sunghtum ai lam hpe māgra jum da ra ai-1Tm. 3:9.

- A. Mākam māsham gaw anhtē kamsham hkap la ai lam ni, kābu gāra shiga hpe mähkri shawn gumhpawn da ai lam ni hpe mādi mādun ai-Rom. 1:1, 3-4.
- B. Mākam māsham a sunghtum ai lam ahkyak mādung gaw Kārai Kāsang a sunghtum ai lam hku nna, Hkristu hte Hkristu a sunghtum lam rai nga ai Hpung rai nga ai-Kol. 2:2, Ehp. 3:4.
- C. Mākam māsham a sunghtum ai lam hpe māgra jum na mātu gaw, anhtē a san seng ai htauli htaula myit, hpa gāyau ai lam mung nnga ai san seng ai htauli htaula myit nga ra ai-1Tm. 3:9, 1:19.

VII. Yuda gaw shi a laika hta “Ngai shāja nga nngai shāloi e, chyoi pra ai ni kaw lang lāta sha ap ya da ai mākam māsham lam a mātu māra gāsast shākang na, nanhtē h pang de ka dat nna shādum jāhprang shāra nga ai, ngai mu hkrup nga nngai” ngu tsun da ai-kāji 3b.

- A. Ndai chyum daw hta rawng ai mākam māsham ngu ai kāta daw hkrak hkrak rē lam nrē sha, shinggan daw a lam rai nga ai.
- B. Ndai shāra hta mākam māsham ngu ai ga si gaw anhtē a kamsham hkap la ai lam hpe tsun ai nre sha, anhtē a kamsham ai lam, anhtē kamsham hkap la lu ai lam hpe mādi mādun ai.
- C. Yuda 3 hta rawng ai mākam māsham gaw anhtē a mākam māsham hku nna ga shāka ningnan chyum laika a shang lawm ai lam ni hpe mādi mādun nna, dai hta anhtē law mālawn hte seng ai hkye hkrang la ai lam a mātu kamsham hkap la ai lam rai nga ai-Kas. 6:7, 1Tm. 1:19, 3:9, 4:1, 5:8, 6:10, 21, 2Tm. 3:8, 4:7, Tit. 1:13.
- D. Kāga hpa shārin shāga lam mung nre sha, ndai mākam māsham sha chyoi pra ai ni h pang de yawng a mātu kālang mi hte shālawt ya sai rai nga ai.
- E. Ndai mākam māsham a mātu anhtē gaw gāsāt gāla ra ai-1Tm. 6:12.

VIII. Anhtē yawng gaw “mākam māsham a myit mang hkrum ai lam de du” ra ai-Ehp. 4:13a.

- A. Ndai ga hkaw hta tsun da ai mākam māsham gaw shinggan daw a mākam māsham rai nga ai.
- B. Mākam māsham a myit mang hkrum ai lam gaw Kārai Kāsang a Kāsāha hpe anhtē hpring tsup hkra chyē chyang ai hpe hpyi shawn nga ai-kāji 13.
- C. Anhtē gaw Hkristu hpe kā-ang dāju hku nna la lang nhtawm, Mādu hta dāju tawn da ai shāloi she anhtē gaw mākam māsham a myit mang hkrum ai lam de du lu na rai nga ai.